

VI

for agricultural commodities. The presence of AFB₁ in foods and feeds can be detected chemically by thin-layer chromatography (TLC), high-performance liquid chromatography (HPLC) and mass spectrometry. Such the determination methods can not provide the specificity of aflatoxin and its derivatives, sensitivity and simplicity of procedure. Many clean-up steps, extraction and elution, expensive instrument are needed which are time-consuming and clumsy. Skillful personnels are also required. According to such the problems, this study has aimed to develop a quick and practical method for determining AFB₁ by enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) which is a sensitive, highly specific, economical and suitable for future field work. The studies also include a quality control, validity, sensitivity and aflatoxin specificity of the method.

In the present study, an improved ELISA combined with monoclonal antibody (MAb) and one step extraction method was established for the determination of AFB₁ in corn seeds and ground peanut. Eight stable hybridoma cells, secreting IgG anti-AFB₁ MAbs (AF1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 8), were used as the source of MAb production. The direct competitive ELISA (direct cELISA) system was developed for AFB₁ determination by using these anti-AFB₁ MAbs. AFB₁-horseradish peroxidase conjugates was synthesized as the enzyme maker by a carbodiimide method. The levels of AFB₁ in corn seeds and ground peanut determined by the locally made ELISA were compared

VII

with those from TLC, and commercial ELISA kits (International Diagnostic Systems Corp., USA).

The minimum detectable limits of the direct cELISA with AF1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 and 8 were 10, 20, 2, 2.5, 2, 5, 2 and 2.5 pg of standard AFB₁ per assay, respectively. The cross reactivity to other aflatoxin derivatives was that MAbs were reactive with AFG₁ as well as AFB₁, weakly with AFL I > AFL II > AFB₂ > AFG₂ > AFM₁, respectively, except AF5 weakly with AFG₁.

It was concluded that the 80% aqueous methanol extracts of corn seeds and ground peanut, naturally contaminated with AFB₁, were assayed by the direct cELISA without further sample purification and the minimum detectable limit of the ELISA with the most sensitive MAb AF5 was 1 ppb while TLC was 10 ppb. The correlation coefficients between locally made ELISA with commercial ELISA kits and TLC method were 0.92 and 0.87 for corn seeds ($p < 0.05$), and 0.94 and 0.84 for ground peanut ($p < 0.05$), respectively.

IX

โครมาโทกราฟีผิวบาง (thin-layer chromatography, TLC) หรือโครมาโทกราฟีสมรรถนะภาพสูง โดยใช้คอลัมน์และความดันร่วม (high-performance liquid chromatography) หรือสเปกโตรเมตรี แยกมวลสาร (mass spectrometry) แต่วิธีการดังกล่าวไม่สามารถแยกความจำเพาะต่อชนิดของอะฟลาทอกซิน ผลที่ได้อาจขาดความแน่นอน และความไว การวิเคราะห์ต้องทำสารตัวอย่างให้สะอาดบริสุทธิ์เสียก่อน มีขั้นตอนมากทำให้เสียเวลา และค่าใช้จ่ายสูงประกอบกับเครื่องมือในการตรวจสอบล้วนแต่ราคาแพง ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ และทักษะเป็นอย่างดี ดังนั้น เนื่องจากปัญหาหลายประการดังกล่าว การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิธีการในทางปฏิบัติอย่างรวดเร็วในการตรวจวัดอะฟลาทอกซิน โดยวิธีอีไลซ่า (enzyme linked immunosorbent assay, ELISA) เนื่องจากวิธีทางอีไลซ่านั้นเป็นวิธีที่ไว มีความจำเพาะสูงและราคาประหยัด เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในสถานที่ต่าง ๆ นอกห้องปฏิบัติการได้สะดวก และง่ายและไม่จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้และทักษะเป็นอย่างดีก็สามารถนำไปปฏิบัติได้ วิทยานิพนธ์นี้จะได้ประเมินถึงคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ ความไวของวิธีการและความจำเพาะต่ออะฟลาทอกซินด้วย

การทดลองนี้ได้ศึกษาการตรวจหา AFB₁ ในเมล็ดข้าวโพดและถั่วลิสงปนด้วยวิธี ELISA โดยใช้การสกัด AFB₁ จากสารตัวอย่างเพียงขั้นตอนเดียวร่วมกับการใช้ Monoclonal antibody (MAb) ที่มีประสิทธิภาพสูง เซลล์ไฮบริโดมาที่แข็งแรงสมบูรณ์ ที่ผลิต MAbs ชนิด IgG จำนวน 8 โคลน (AF 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ MAb ที่ได้จากโคลนทั้ง 8 ชนิด ในการตรวจสอบ AFB₁ โดยวิธี direct competitive ELISA (direct cELISA) ร่วมกับสารคอนจูเกตระหว่าง AFB₁ กับเอ็นไซม์ horseradish peroxidase เป็นตัวติดตามปฏิกิริยา ซึ่งเตรียมโดยวิธี carbodiimide นำผลการวิเคราะห์ AFB₁ ในเมล็ดข้าวโพดและถั่วลิสงปนที่ได้ โดยวิธี ELISA ที่เตรียมขึ้นมาเปรียบเทียบกับวิธี TLC และน้ำยาลำเร็จรูป ELISA จากต่างประเทศ (น้ำยา International Diagnostic System Corp. สหรัฐอเมริกา)

X

ผลการทดลองพบว่า ความไวของวิธี direct cELISA ต่อ AF 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 คือ 10, 20, 2, 2.5, 2, 5, 2 และ 2.5 pg ของ AFB₁ ตามลำดับ จากการศึกษาปฏิกิริยา cross reaction ของอนุพันธ์ชนิดต่าง ๆ ของ AFB₁ โดยวิธี direct cELISA นั้นพบว่า ทุก ๆ MAb จะทำปฏิกิริยากับ AFG₁ ได้ดีพอ ๆ กับ AFB₁ และทำปฏิกิริยากับอนุพันธ์อื่น ๆ ตามลำดับ ดังนี้ AFL I > AFL II > AFB₂ > AFG₂ > AFM₁ ยกเว้น AF5 จะทำปฏิกิริยากับ AFG₁ ได้น้อยกว่า AFB₁.

สรุปได้ว่าการสกัดสารตัวอย่างด้วย 80% methanol เพียงขั้นตอนเดียวรวมกับการใช้ MAb ที่ผลิตจาก โคลน AF5 (ที่มีความไวสูงสุด) เพื่อตรวจหา AFB₁ ในเมล็ดข้าวโพดและถั่วลิสงปน โดยวิธี direct cELISA สามารถวัดได้ค่าต่ำสุดคือ 1 ppb ในขณะที่วิธีการตรวจวัด แบบ TLC ค่าต่ำสุดที่วัดได้ 10 ppb และยังพบว่าวิธี ELISA นี้สามารถใช้ทดแทนวิธี TLC ได้ดี เพราะว่าการวิเคราะห์ระดับ AFB₁ ในตัวอย่างเมล็ดข้าวโพดจำนวนมากโดยวิธี ELISA ที่เตรียมขึ้นเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลของการวัดโดยใช้น้ำยาอีไลซ่าต่างประเทศ และวิธี TLC โดยทางสถิติมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (r) = 0.92 และ 0.87 สำหรับการตรวจวัดในเมล็ดข้าวโพด ($p < 0.05$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (r) = 0.94 และ 0.84 สำหรับการตรวจวัดในถั่วลิสงปน ($p < 0.05$).